

Короткий ланцюг постачання означає, насамперед, свідомий вибір того, кому віддавати наші гроші: кого заохочувати і кого бойкотувати. Вибір того, що покласти в кошик для покупок, безсумнівно, стає етичним питанням. 82% дітей, які помирають від голоду, живуть у країнах, де їжа присутня, але її віддають тваринам, які потім годують 20% населення світу. Тобто це 3 мільйони дітей, які щорічно своїм життям змушені оплатити потреби західного споживача. Але не потрібно йти на інший кінець світу, щоб знайти негатив у цій системі: слід подивитись на відділ фруктів і овочів супермаркету і дізнатись про походження цих продуктів, щоб виявити зловживання та спекуляції із використанням нелегальної праці, без сплати податків, на яку змушені погодитись працівники.

5. Здоров'я. Життя без супермаркету означає користь сировини, органічних (навіть якщо не сертифікованих), сезонних продуктів, простих і справжніх речей, відсутність консервантів, добавок, ендокринних порушників, промислових продуктів, багатих вітамінами.

Отже, в сучасній економіці Італії спостерігаються альтернативні до пануючої в світі ринкової економіки тенденції, які базуються на морально-етичних принципах та відповідальному ставленні до майбутнього своєї країни. Італія має стати прикладом для інших держав світу у питанні позитивних зрушень в світовій економіці.

Список використаних джерел:

1. Serge Latouche. *Survivre au developpement: Se la decolonisation economique a la construction d'une societe alternative.* – Paris, 2004.
2. Serge Latouche. *Vers une societe d'abondance frugale : Contresens et cntroverses de la decroissance.* – Paris, 2011.
3. Elena Tioli. *Vivere senza supermercato : Storia felice di una exconsumatrice inconsapervole.* – Roma, 2017. – 135

Ваксер Н.Ф., Куренная И.Г.

Днепровский национальный университет имени Олеся Гончара (Украина)

МАЛОЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В УКРАИНЕ И ЕВРОПЕЙСКИХ СТРАНАХ: СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ

Для современного этапа прогресса социально – экономических сфер общества, существенное значение имеет развитие малого предпринимательства. Формирование сектора малых предприятий – один из ведущих факторов становления экономического потенциала страны. Анализ опыта промышленно-

развитых европейских стран показывает, что малое предпринимательство – основа хозяйственной системы и стабильной, конкурентоспособной экономики государства. Проблема развития данного сектора предпринимательства особенно актуальна, так как она непосредственно связана с уровнем социального комфорта населения.

По мнению Й. Шумпетера именно предпринимательство лежит в основе экономического развития. Под предприятием он понимал осуществление новых комбинаций, а под предпринимателем – хозяйственного субъекта, выступающего в роли активного элемента [1, с. 47-48].

Активную роль предпринимателя подчеркивал французский экономист Ж. Б. Сэй. Он характеризовал его как посредника, который комбинирует факторы производства. Ж.Б. Сэй считал, что предприниматель берется произвести продукт в свою пользу, за свой счет и риск.

Историческое становление малого предпринимательства в Украине и в европейском пространстве имеет в своей основе значительные отличительные черты. Активное развитие данного сегмента экономики в Европе приходится на 70-е года XX столетия. Именно в это время на государственном уровне формируются системы для поддержки и стимулирования малого и среднего бизнеса [4]. В первую очередь были устранены административные барьеры, которые касались таких аспектов как: условия финансирования; налог на добавленную стоимость и другие. Законодательно осуществлялось регулирование малого предпринимательства. Разрабатывались программы для комплексного развития, которые касались как социальной политики государства, так и технологического, кадрового и финансового содействия.

Анализируя этапы становления малого предпринимательства в Украине, можно выделить следующие проблемы, которые повлияли на формирование данного экономического сегмента [3]:

- отсутствие необходимых нормативно законодательных условий;
- пассивная политика государства;
- непоследовательный процесс реформирования;
- заторможенность в социально-экономической сфере;
- недоступность системы кредитования.

Анализ современных тенденций развития малого предпринимательства в экономически прогрессивных странах, указывает на важнейшую роль именно данных предприятий. От уровня развития малого предпринимательства напрямую зависят высокие показатели экономического развития государства.

В настоящее время, формирование потенциала малого предпринимательства в европейских странах, учитывает множество факторов. Создана система, которая работает на двух уровнях: национальном и на уровне Европейского союза. Государственная политика направлена на максимальное взаимодействие малых предприятий со структурами их поддержки и стимулирования. Страны ЕС имеют национальные программы поддержания инновационного малого предпринимательства, также содействие осуществляется и на общеевропейском уровне.

К наиболее эффективным тенденциям развития малого предпринимательства в европейском пространстве можно отнести:

- упрощенная система регулирования;
- расширение системы гарантийной поддержки;
- предоставление льготных кредитов;
- финансовое содействие на национальном уровне;
- обеспечение интеграции малого предпринимательства;
- разработка специальных программ по стимулированию и поддержке.

Данные меры могли быть адаптированы и для нашего государства. Но, в настоящее время, условия для развития малого предпринимательства в Украине далеки от благоприятных показателей. Можно выделить ряд основных проблем, которые препятствуют полноценному росту данного экономического сегмента.

- отсутствие государственной стабильности и гарантий;
- отсутствие совершенной нормативно – правовой базы;
- снижение уровня платежеспособности населения;
- рост уровня теневой экономики;
- снижение инвестиционного потенциала.

Опыт европейских стран указывает на то, что малое предпринимательство – основа экономического и социального благополучия страны. Соответственно, государством должны быть приняты меры по разработке схемы развития малого предпринимательства, как одного из основных факторов выходы страны на новый экономический уровень.

Список литературных источников:

1. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития. – М.: Прогресс, 1982. Директ медиа Паблишинг Москва 2008. – 137 с.
2. Лапуста М. Г. Предпринимательство: Учебник. – М.: Инфра-М, 2000. – 448 с.
3. Шпак В. И. Развитие малого предпринимательства в Украине (на примере украинской издательско полиграфической компании «Экспрес-Об'ява»): Науч. изд. – К.: МАУП, 2002. – 112 с.

4. Entrepreneurship in Europe // Routledge Revivals. The social Process. Routledge, 2015. – 198 p.
5. Клименко А. О. Економічна модель розвитку країни: світовий досвід та перспективи України / А. О. Клименко, А. М.Стрепетова, І. В. Тімар// Економіка і менеджмент 2017: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 23–24 берез. 2017 р.: в 11 т. – Дніпро: Біла К. О., 2017. Том10. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку: держава, регіон, галузь, суб'єкт господарювання. – С. 40–42.
6. Гринько Т. Методичні підходи до вибору стратегічних альтернатив розвитку суб'єктів підприємництва / Т. Гринько, М. Шибецька // Управління розвитком. – 2017. – №1-2(187-188). – С. 94–100.

Годзь О. В., к. е. н. Кучеренко С. К.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Сучасні реалії розвитку українського суспільства вказують на те, що у світі все більшого значення набуває інформація. Інформація пронизує майже всі сфери діяльності будь-якої людини. Інформація та знання сьогодні є основною «зброєю» конкурентної боротьби у світі. Сучасне суспільство формує цінності, які сприяють переходу на інтелектуально-технологічну фазу розвитку, при цьому висуваючи на центральне місце інтелектуальний капітал.

Нині в Україні і в світі має місце новий розділ науки управління та новий різновид управлінської діяльності – управління інтелектуальним капіталом. На сьогоднішній день залучити матеріальні ресурси (грошові кошти, основні фонди, приміщення тощо), не є проблемою, набагато складніше оволодіти знаннями, ідеями та інформацією, які, в свою чергу, є генераторами прибутку та критерієм успішної діяльності підприємницьких суб'єктів.

Термін «інтелектуальний капітал» з'явився на початку 90-х років ХХ ст. Він є сумою всіх знань працівників підприємства, які дають йому конкурентну перевагу на ринку. При цьому під знаннями розуміють патенти, управлінські навички, технології, інформацію про клієнтів і постачальників, а також досвід [1]. На підприємстві інформація та наявні у персоналу знання виступають у формі інтелектуального капіталу. Управління інтелектуальним капіталом для вітчизняних підприємницьких суб'єктів, які прагнуть мати конкурентну перевагу нині є досить нагальною потребою.

Інтелектуальний капітал має стратегічне значення для сучасних підприємницьких суб'єктів. Ефективне управління інтелектуальним капіталом, що